

INTRODUCCIÓ

J. ALSINA I BOFILL

President de l'Institut d'Estudis Catalans
President de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques
de Catalunya i de Balears

El 5 de juny de 1926 va morir Ramon Turró i Darder, el biòleg català més aureolat d'universalitat. Els 50 anys que han passat constitueixen el motiu d'haver pensat de sumar al nostre Congrés la commemoració de Turró. Per un motiu paral·lel —el vint-i-cinquè aniversari de la primera edició dels «Orígens del Coneixement»— el Congrés del 1936 acollí també un homenatge a Turró organitzat per la Societat de Biologia. D'aquest homenatge n'ha quedat un testimoni: el volum editat per la Secció de Ciències de l'Institut d'Estudis Catalans. Conté un excel·lent comentari sobre la «Fisiologia en l'obra de Ramon Turró» per Jaume Pi-Sunyer i Bayo; un altre de Leandre Cervera sobre el concepte turronià d'«El problema de les apetències»; i els treballs premiats en el concurs obert per la Societat de Biologia. El primer premi fou concedit a Antoni Cardoner pel treball «Estudi crític de l'obra científica de Ramon Turró». El segon a Pissarewsky, de París, pel treball «Notice sur le génial immunologiste catalan Ramon Turró». El tercer a Ronge, de Paderborn, pel seu treball «Versuch einer Kritik des Werkes von Turró: Die Quellen der Erkenntnis». El quart a Manuel Rosés, de Buenos Aires, pel seu treball «Ramon Turró y los orígenes del conocimiento».

Aquesta varietat geogràfica dels premiats confirma allò que he dit fa un moment: la universalitat de la figura de Turró. Figura universal i figura singular. «Un enorme talent indisciplinat —diu August Pi-Sunyer— que trobà més tard un estricte rigor lògic, capaç de les idees més audacioses i de les hipòtesis més brillants». Dotat d'una obsessionant vocació per la ciència, d'una passió indomable per la veritat impersonal i objectiva, dugué a terme una considerable feina bacteriològica i inspirà en els qui el voltaven el seu mateix sentit de la tenacitat en la recerca, de la fidelitat als fets. Bohemi d'instint, hagué de vèncer-se i disciplinar-se. D'aquesta lluita de cada dia, d'aquesta victòria de cada dia va néixer la seva escola i va néixer com a doctrina la seva darrera obra «La disciplina mental», obra fins a un cert punt autobiogràfica, rica d'observació, i d'actualitat permanent.

Avui la figura de Turró i l'obra de Turró tornen als Congressos de Metges i Biòlegs de Llengua Catalana. I hi tornen de la mà d'un dels seus deixebles directes, Pere Domingo, que és també el seu biògraf i apologeta. De fet és ell qui presideix aquesta sessió commemorativa que ha coordinat amb tant d'encert. Si jo en aquest moment ocupo el seu lloc és per fer presents l'Institut d'Estudis Catalans del qual Turró era membre, i l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i de Balears de la qual havia estat President, en aquest recordatori, reverent i admiratiu.

Escoltem ara l'evocació que de la persona i de l'obra de Turró faran el Dr. Domingo, el P. Colomer (membre de l'Institut d'Estudis Catalans) i el Dr. Obiols (degà de la Facultat de Medicina de Barcelona).